

David Herbert: Urban Geography.
A Social Perspective.

Geografisk Tidsskrift, Bind 71 (1972)

Link til pdf:

http://img.kb.dk/tidsskriftdk/pdf/gto/gto_0071-PDF/gto_0071_70395.pdf

Link til webside:

<http://tidsskrift.dk/visning.jsp?markup=&print=no&id=70395>

pdf genereret den : 22/5-2008

Alan R. H. Baker (edt.):

Progress in Historical Geography.

(Studies in Historical Geography). David & Charles, Newton Abbot 1972. 311 s., 14 fig. 14,5×22,5 cm. 4,20 £.

De allerseneste år har set et nyt fremstød for den historiske geografi som udtryk for en voksende interesse for denne forskningsgren, ikke blot blandt geografer, og da først og fremmest kulturgeografer, men også blandt sociologer, antropologer, byplanarkitekter og mange andre, der gennem historisk-geografiske studier søger en forklaring på nutidens geografiske mønstre, eller som efterprøver deres modeller på historisk materiale. Samtidig ser man i faget en drejning i forskningsteknik, parallelt med de ændringer i fagets filosofi og metodologi, der i stigende grad kendetegner den moderne kulturgeografi. Om denne nytænkning inden for den historiske geografi skriver udgiveren Alan R. H. Baker, der også redegør for fagets status i England, og i begge disse bidrag er der meget at hente for den interesserede, samtidig med at de gør megen skepsis til skamme hos den, der ikke vil anerkende fagets berettigelse.

Staffan Helmfriid gør status over den skandinaviske forskning, hvor han meget rigtigt fremhæver den Hannerbergske skole, der har fået så stor betydning for den historiske geografis anseelse i Sverige såvel som udenfor. Helmut Jäger resumerer den tyske forskning, mens X. de Planhol behandler fransk indsats inden for den historiske geografi, der længe stod i skygge af historien. Andre bidrag tager sig af Sovjetunionen, USA og Canada, Latinamerika, Australien og New Zealand, mens Kwamina B. Dickson skildrer den historiske geografi i Afrika. Det er et spørgsmål, om det er korrekt i denne forbindelse, når visse bidragydere undlader en omtale af den allernyeste henholdsvis ældre forskning med henvisning til, at sådanne oversigter allerede foreligger andre steder. Der synes også at herske nogen uenighed om, hvad historisk geografi er. Fordi en undersøgelse benytter ældre statistik til at skildre et udviklingsforløb, behøver det ikke at være historisk geografi. Sluttelig må anmelderen beklage, at man ikke har fundet plads til en redegørelse for faget i østlande som Polen og Ungarn, hvor interessen for historisk geografi er meget levende, og det samme gælder til en vis grad også for sydeuro-

pæiske lande som Portugal, Spanien og Italien.

Som en håndbog over den historiske geografis udvikling, metodik og nyere synspunkter er den ganske velegnet, og dens værdi forøges meget ved 68 sider med noter og referencer foruden en bibliografi på over 400 titler.

Viggo Hansen

J. A. Everson & B. P. Fitzgerald: Settlement Patterns.

(Concepts in Geography 1, 4. udg.). Longman Group Ltd., London 1972. 138 s., 83 fig. 14×21,5 cm. 1 £.

Denne lille lærebog i bebyggelsesgeografien er på mange punkter idérig og inspirerende, ligesom den henvender sig til et bredt publikum inden for undervisningssektoren. Den tager i høj grad nye metoder i brug og sætter i højere grad end tidligere på bebyggelsens spatiale mønstre under anvendelse af nye forklaringsæt. Under den rurale bebyggelse gøres der rede for betydningen af stednavnemethoden, og landsbyernes beliggenhed diskuteres ud fra vægtfordelingen af landbrugets ressourcer og afstandsfaktoren.

Fordelingen af småbyer, større landsbyer og byer studeres ud fra rangordningsprincippet, og der gøres meget ud af beskrivelsen af de enkelte byers funktionsindhold, bl. a. under benyttelse af scalogramteknik. Metoder til bestemmelse af byers opland gennemgås, og der sluttes med en behandling af central-place teorierne. Det almindelige indtryk er en særdeles nyttig bog, der kun har den »fejl«, at den empiriske del koncentrerer sig til England.

Viggo Hansen

H. Carter: The Study of Urban Geography.

Edward Arnold, London 1972. 346 s., talr. fig. og tabeller. 16×23 cm. 4,20 £.

En af de nyeste bøger i den efterhånden store mængde af bygeografisk litteratur er denne lærebog af den walisiske geograf Harold Carter.

Bogen er skrevet for universitetsstudenter og svarer vel i niveau til studier lige efter forprøven på danske universiteter.

Den er traditionelt disponeret og lægger i sit indhold vægten på de traditio-

nelle discipliner inden for bygeografi og her især på det metodiske. Således er den christallerske teori endog meget rigeligt tilgodeset, mens nyere teorikomplekser, som aktivitetssystem- og værdinormsteorier behandles sparsomt. Det skal med glæde bemærkes, at den afsluttende del af bogen afviger fra det ellers meget traditionelle indhold deri, at den diskuterer forholdet mellem form og funktion i byer.

Bogen må roses for sit store og velgenemtænkte noteapparat samt for et afsnit med anbefalinger til videre læsning, som findes efter hvert kapitel.

Christian Wichmann Matthiessen

David Herbert: Urban Geography. A Social Perspective.

(Problems in Modern Geography). David & Charles Ltd., Newton Abbot 1972. 320 s., 75 fig., 32 fotos, 16 tabeller. 14×22 cm. 5,50 £.

Denne lærebog kan karakteriseres som en socialgeografi om byer eller som en bygeografi med særlig vægt på det sociale aspekt.

Forfatteren diskuterer en lang række emner ud fra en betragtelig mængde af videnskabelige arbejder. Udvalget af emner er præget af, at det er forfatterens hensigt at give en praktisk, dvs. byplanmæssig anvendelig indføring i det geografiske perspektiv og i den geografiske metode, som forfatteren opfatter som mere relevant i en byplanlægningsammenhæng end de fleste andre perspektiver og metoder.

Bogen handler om byers indre differentiering. Den første halvdel er traditionel i sin opbygning, idet områder af byen, såsom det centrale kvarter og boligkvartererne diskuteres. Den anden halvdel er forskellig fra de fleste andre lærebøger af arten, idet udgangspunktet tages i aktivitetsmønstre og forandringsprocesser, som bruges til at forklare byens sociale struktur. Bogen er gennemillustreret med billeder, kort og plancher, og den er overskueligt og vel disponeret.

Det niveau bogen er anvendelig på, svarer vel nærmest til et elementært postgymnasialt studium, og bogen danner en glimrende overgang fra økonomisk til social geografi. Bogen kan ligeledes anbefales for – i sig selv teoretisk – at have et praktisk sigte.

Christian Wichmann Matthiessen